

Швейцарсько-українська програма «Розвиток торгівлі з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах України»

офіс 535, 190, вул. Харківське шосе, Київ, Україна, 02121

www.qftp.org

1. НАДАННЯ БЕЗПОВОРТНОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ФІЗИЧНИМ ОСОБАМ-ПІДПРИЄМЦЯМ (загальна система та єдиний податок)

Сума безповоротної фінансової допомоги, сплачена нерезидентом Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія), який у співпраці із SAFOSO AG впроваджує [швейцарсько-українську програму «Розвиток торгівлі з вищою доданою вартістю в органічному та молочному секторах України»](#) (QFTP) за фінансової підтримки Швейцарії, фізичній особі-підприємця в рамках 3-ї фази грантової програми «Підтримка органічного сектору в Україні» є іноземним доходом. Саме іноземні доходи є об'єктом оподаткування (ст. 163 Податковий кодекс України).

Оскільки FiBL є нерезидентом, а отже, не може бути податковим агентом, фізичні особи-підприємці, що отримують доходи від особи, яка не є податковим агентом, та іноземні доходи, **зобов'язаний включити суму таких доходів до загального річного оподатковуваного доходу та подати податкову декларацію за наслідками звітного податкового року, а також сплатити податок з таких доходів** (п 168.2.1. ПКУ).

Отже, саме фізична особа-підприємець зобов'язана подати до контролюючого органу відповідну декларацію та сплатити податки з отриманої суми безповоротної фінансової допомоги.

Отримана від FiBL безповоротна фінансова допомога, що є іноземним доходом — оподатковується податком на доходи фізичних осіб за ставкою 18% (п. 167.1 ПКУ), військовим збором за ставкою 1,5 % (п. 16-1 підрозділу 10 розділу XX Податкового кодексу України) та відображається у річній **податковій декларації про майновий стан і доходи фізособою-отримувачем** (наразі Інструкція щодо заповнення форми і діюча форма декларації затверджена наказом Міністерства фінансів України № 859 від 02.10.2015 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1298-15#Text>).

Сплачувати податки необхідно за податковою адресою фізичної особи (місце, за яким фізична особа береться на облік в податковому органі як платник податків). Як правило, податкова адреса відповідає місцю реєстрації.

ЗАПОВНЕННЯ ДЕКЛАРАЦІЇ:

Платник податків зобов'язаний зазначити іноземні доходи в рядку 10.10 декларації «Доходи, отримані з джерел за межами України», вказавши не лише їх розмір та суму податку, а й:

- назву країни, з якої отримано іноземні доходи, та
- валюту, в якій такі доходи нараховані.

Суми доходів у податковій декларації проставляються у гривнях із копійками.

у графі 3 рядка 10.10 вказується сума іноземних доходів, **перерахована у гривнях**, з урахуванням норм [пункту 164.4](#) статті 164 розділу IV Кодексу;

у графі 6 рядка 10.10 вказується сума податку на доходи фізичних осіб, що підлягає сплаті до бюджету за ставкою – 18%;

у графі 7 рядка 10.10 вказується сума військового збору, що підлягає сплаті до бюджету, розрахована за ставкою 1,5 %.

Зверніть увагу, що згідно з [пунктом 164.4](#) статті 164 розділу IV Кодексу доходи, отримані у вигляді валютних цінностей або інших активів (вартість яких виражена в іноземній валюті або міжнародних розрахункових одиницях), **перераховуються у гривнях за валютним курсом Національного банку України, що діє на момент нарахування (отримання) таких доходів.**

Згідно ч.1 п. 6 Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи та п. 49.18.4 Податкового кодексу України, декларація подається за звітний (податковий) період, що дорівнює календарному року для платників податку на доходи фізичних осіб - **до 01 травня року, що настає за звітним.**

Відповідно до п. 179.7. ПКУ, фізична особа зобов'язана самостійно до 1 серпня року, що настає за звітним, сплатити суму податкового зобов'язання, зазначену в поданій нею податковій декларації (податок з доходів фізичних осіб та військовий збір).

П. 9 Інструкції також визначено, що фізичні особи – підприємці (які перебувають на загальній системі оподаткування) та особи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, подають річну декларацію, в якій, крім доходів від підприємницької діяльності, має бути зазначено інші доходи з джерел їх походження в Україні та іноземні доходи. Такий розрахунок подається лише один раз за один звітний період.

2. НАДАННЯ БЕЗПОВОРТНОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ЮРИДИЧНІЙ ОСОБІ

Для цілей бухгалтерського обліку резидента – сума отриманої безповоротної допомоги підлягає віднесенню до доходу.

У податковому обліку резидента сума отриманої безповоротної допомоги також відноситься до доходу та оподатковується:

для платників податків на загальній системі оподаткування – 18 % податку на прибуток, згідно з п. 134.1 ПКУ.

для платника єдиного податку – ставкою податку, що відповідає платнику податків, згідно з п. 292.1 ПКУ.

Для цілей оподаткування податком на додану вартість операції з отримання безповоротної фінансової допомоги не підпадають під визначення операцій з постачання товарів/послуг, то відповідно до статті 185 ПКУ податок на такі операції не нараховується.

Загальна сума доходу підприємства визначається відповідно до вимог [Положення](#) (стандарту) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 N 290 "Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку" зі змінами та доповненнями (далі - П(С)БО 15).

Згідно з [п. 7](#) П(С)БО 15 визнані доходи класифікуються в бухгалтерському обліку за такими групами: дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); інші операційні доходи; фінансові доходи; інші доходи.

Відповідно до [п. 5](#) П(С)БО 15 дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.

Отже, сума отриманої юридичною особою безповоротної фінансової допомоги включаються до загальної суми доходу.

Якщо отримувач фінансової допомоги є платником єдиного податку, то допомога у грошовій формі, отримана ним на безповоротній основі, **включається до складу доходів та підлягає оподаткуванню єдиним податком на загальних підставах.**

Податковий кодекс України передбачає, що безповоротна фінансова допомога вважається доходом за датою надходження коштів на банківський рахунок або в касу платника податку (отримувача допомоги). У випадку отримання коштів в іноземній валюті, доходи перераховуються у національну валюту за офіційним курсом НБУ, що діяв на дату надходження коштів на банківський рахунок отримувача фінансової допомоги.